qui pctā faciūt ſ; etiam qui faciētib⁹ pctā
ſenciūt· quod quidē ꝺūgit duplr· vno°
directe qñ ſc; quis ꝑducit alium ad pctm
vl ei placet pctm· alio mō ꝑdirecte ſc; qñ
nō reſiſtit cū reſiſtere poſſit· ⁊ hoc ꝺūgit
qñq; nō q; pctm placeat· ſ; ꝺ ꝓpter aliquē
humanū timorem· dicendū eſt g° q; ſi ali-
quis detractiones audiat abſq; reſiſtētia
videt detractori ꝺſentire· vñ fit ꝓticeps
peccati eius· ⁊ ſi ꝯdem ꝑducat eū ad de-
trahendū vel ſaltem placeat ei detractio
ꝓpter odiū eius cui detrahit nō min⁹ pec
cat q; detrahens ⁊ qñq; magis· vñ bern·
dicit· detrahere aut detrahentem audire
qꝺ hoꝝ damnabilius ſit nō facile dixerim
ſi vero ñ placeat ei pctm· ſ; ex timore vl ne
gligentia· vl etiā verecūdia quadā omittat
repellere detrahentē peccat ꝯdem· ⁊ mul
tominus q; detrahens ⁊ plerūq; veniall·
qñq; etiam hoc pōt eſſe pctm mortale· vel
ꝓpter hoc q; alicui ex officio incumbit de
trahentē corrigere· vel ꝓpter aliquod pi-
culum q; audiens nouit ꝺſequens· vel ꝓ-
pter radicem qua timor humanⁿ qñq; pt
eſſe pctm mortale vt ſ dictū eſt· Ad·j·
g° ꝺꝺ· q; detractiones ſuas nullus audit
q; ſc; mala que dicūt de aliquo eo audiē
te nō ſunt detractiones ꝓprie loquendo·
ſ; ꝺtumelie vt dictū eſt· poſſunt tn ad no-
ticiā alicui⁹ detractiones ꝺtra ipm facte
alioꝝ relacōibus ꝓuenire· et tunc ſui arbi
trij eſt detrimentū ſue fame pati niſi hoc
vergat in piculum alioꝝ vt ſ dictū eſt· et
iō in hoc pt ꝺmendari ei⁹ patiētia q; paci
enter detractōes ſuſtinet ñ autē eſt ſui ar
bitrij q; paciat detrimentū fame alterius
⁊ ideo in culpam vertit· ſi nō reſiſtit cum
poſſit reſiſtere eadem rōne qua tenet ali-
quis ſubleuare azinum alteri⁹ iacentē ſub
onere vt ꝑcipit deut°· xxij· Ad·ij·ꝺꝺ·
q; nō ſemp aliquis ꝺz reſiſtere detractori
arguendo eū de falſitate ⁊ maxime ſi quis
ſciat verū eſſe quod ꝺt· ſ; debet eū verbis
redarguere de hoc q; peccat fratri detra
hendo· vel ſaltē oſtendere q; ei detractio
diſpliceat ꝑ triſtitiā facici· q; vt ꝺt puer·
xxv· ventus aquilo diſcipat pluuias ⁊ fa-
cies triſtis linguā detrahentē· Ad·iij·
ꝺꝺ q; vtilitas ex detractione ꝓuenit non
ex intencōe detrahentis ſ; ex ꝺi ordīacōe
qui ex quolibet malo elegit bonum· ⁊ ideo
nihilominus eſt detractoribⁿ reſiſtendū
ſicut et raptoribus vel oꝓpreſſoribⁿ alicꝝ
q;uis ex hoc oꝓpreſſis vel ſpoliatis ꝑ pa-
cientiā meritū creſcat·

Eꝯmde ꝺſiderandum eſt de ſu
ſurracōne· Et circa hoc q;runt
duo· Primo vtrū ſuſurratio
ſit pctm diſtinctuum a detra
ctione· Secūdo quod hoꝝ ſit graui⁹·

D·j· ſic ꝓcedit· vt q; ſuſurracō nō
ſit pctm diſtinctū a detractione·
dic enī pſiꝺ⁹· m li°· et k·p· ſuſurro de
ſono locucōnis appellat· quia nō in facie
alicui⁹· ſed in aure loquit detrahendo·
ſed loqui de altero detrahendo ad ꝺtra
ctionē ꝑtinet· g° ſuſurracō nō eſt peccatū
diſtinctū a detractione· ꝓ· leuit· xix· ꝺt
nō eris criminator nec ſuſurracō in ꝓpl·is·
ſed criminator idem videt eſſe q; detra-
ctor· g° etiam ſuſurracō a detractione nō
differt· ꝓ· ecc· xxviij· ꝺt ſuſurro ⁊ bilin-
guis maledictus erit· ſed bilinguis videt
idem eſſe q; detractor· q; detractoꝝ eſt
duplici lingua loqui· aliter ſc; in abſentia
⁊ aliter in ꝓſentia· g° ſuſurro idem ē q; de
tractor· Sed ꝺtra eſt q; ꝺt ro·j· ſup illꝺ
ſuſurrones detractores· dicit glo· ſuſur-
rones inter amicos diſcordiam ſeminātes
detractores qui alioꝝ bona negāt vl mi-
nuūt· Rñ° ꝺꝺ· q; ſuſurracō ⁊ detractio ī
materia ꝺueniunt ⁊ etiam in forma ſiue in
modo loquendi· q; vterq; malū occulte
de ꝓximo dicit· ꝓpter quam ſimilitudinem
interdū vnū ꝑ alio ponit· vñ ecc· v· ſup il
lud nō appelleris ſuſurro· dicit glo· id ē ꝺ
tractor· differunt autē in fine quia detra
ctor intendit denigrare famā ꝓximi· vñ
illa mala de ꝓximo ꝑcipue ꝓfert ex ꝯbus
ꝓximus infamari poſſit vl ſaltem ꝺminui
eius fama· ſuſurro autē intendit amicitiā
ſepare vt patet ꝑ glo· inductā· ⁊ ꝑ id qꝺ
ꝺt puer· xxvj· ſuſurrone ſubtracto iurgia
ꝺquieſcūt· ⁊ ideo ſuſurro talia mala ꝓfert
de ꝓximo que poſſunt ꝺtra ipm ꝺmouere
animū audientis· ſm illud ecc· xxviij· vir
peccator ꝺturbabit amicos ⁊ in medio pa
cem habenciū immittit inimicicia· Ad·j·
ergo q; ſuſurro inquātum dicit malum de
alio ꝺt detrahere· in h° tn differt a ꝺtra
ctore· q; non intēdit ſimpl·r malū dicere
ſ; quicquid ſit illud q; poſſit animū vnius
ꝑturbare ꝺtra aliū etiam ſi ſit ſimpliciter
bonū ē tn apparens malū inq;tum diſcipli
cet ei cui dicit· Ad· ij·ꝺꝺ· q; criminator
differt a ſuſurrone ⁊ a detractore· q; cri-
minator eſt qui publice alijs crimina im-
ponit vl accuſando vl ꝺuiciendo qꝺ ñ ꝓti
net ad detractionē et ſuſurronē· Ad·iij·
ꝺꝺ q; bilinguis ꝓprie ꝺt ſuſurro· cū enim
amicicia ſit inter duos nitit ſuſurro ex vtra
q; ꝑte amicicia rumpere· et ideo duabus
linguis vtit ad duos vni dicens malū de
alio· ꝓpter quod dicitur· ecc· xxviij· ſuſur-
ro et bilinguis maledictus eſt· ⁊ ſubditur
multos enī turbauit pacem habentes·

D·ij· ſic ꝓcedit· vt q; detractio ſit
graui⁹ pctm q; ſuſurracō· pctā enī

oris distinguunt in hoc q̃ aliquis male dicit. sed detractor dicit de primo ea que sunt mala simpliciter. qr ex talibus orit infamia vel diminuit fama. susurro autē nō curat dicere nisi mala apparentia que scz displicent audienti. g° grauius pctm̄ est detractio q̃ susurratio Ꝓ. q̃cūq̃ aufert alicui famam aufert ei nō solū vnū amicū sz multos qr intellectus vnuscuiusq̃ refugit amicitiā infamiū psonar. vñ ōtra quosdā dr. ij. par. xix. hijs qui oderūt dñm amicitia iungeris. susurratio autē aufert vnū solum amicū. graui? g° pctm̄ est detractō q̃ susurratō. Ꝓ. iaco. iiij. dr qui detrahit fratri suo detrahit legi. ⁊ p ōsequens deo qui est legislator. et sic pctm̄ detractionis videt esse pctm̄ in deū quod est ḡuissimū vt s̄ habitū est. pctm̄ autē susurratōnis est in primū. ergo pctm̄ detractionis est ḡuius q̃ pctm̄ susurratōis. Sed ōtra est quod dr ecc. v. duoratō pessima sup bilinguem. susurratori autē odiū ⁊ inimicitia ⁊ ōtumelia. Rñ° dd. q̃ sic s̄ dictū est. pctm̄ in primū tanto est grauius. q̃nto p ipm maius nocumentū primo inferē. nocumentū aūt tanto maius est quāto maius est bonū quod tollit. Inter cetera vero exteriora bona pēminet amic?. qr sine amicis nullus viuere posset. vt patet p phm in. viij. etb. vñ ecc. vj. amico fideli nulla est ōparatō. quia et ipa fama que per detractionē tollit ad hoc maxime necessaria est vt homo idoneus ad amicitiā habeat. ⁊ ideo susurratō est maius pctm̄ q̃ detractio ⁊ q̃ ōtumelia. qr amicus est melior q̃ honor. ⁊ amari q̃ honorari. vt i viij etb. phus dicit. Ad. j. g° dd. q̃ spēs et grauitas pcti magis attenditur ex fine q̃ ex materiali obiecto. ⁊ ideo ratōe finis susurratō est grauior q̃uis detractor q̃nq̃ peiora dicat Ad. ij. dd. q̃ fama est dispositō ad amicitiā ⁊ infamia ad inimicitiā. dispositō autē deficit ab eo ad quod disponit. ⁊ ideo ille qui opat ad aliquod q̃d ē dispositō ad inimicitiā min? peccat q̃ ille qui directe opat ad inimicitiā inducēdā Ad. iij. dd q̃ ille q̃ detrahit fratri intm̄ vr detrahere legi inq̃ ōtemnit p̄ceptū de dilectione primi ōtra quod directius agit q̃ amicitiā disrumpe nitit. vnde hoc pctm̄ maxime ōtra deū est. qr deus dilectio est vt dr. i. joh. iiij. ⁊ ꝓpter hoc dr puer. vj. sex sūt que odit deus ⁊ septimū detestat anima eius. ⁊ hoc septimū ponit eū qui seminat inter frēs discordiā.

Einde ōsiderandū est de dirisione. Et circa hoc queruntur duo Primo vtrum dirisio sit pctm̄ spēale distinctū ab aliis pctis quibus p verba nocumentū prio inferē Secdo vtr dirisio sit pctm̄ mortale. D. j. sic pcedit. vr q̃ dirisio non sit spēale pctm̄ ab alijs p̄missis distinctum. subsanatio enī videt idē esse qd derisio. sed subsanatio ad ōtumeliā videt ptinere. g° derisio nō videt distingui a cōtumelia Ꝓ. nullus irrideat nisi de aliquo turpi ex quo hō erubescit. hmōi autē sūt pcta q̃ si manifeste de aliq° dicūt ptinent ad ōtumeliam. si autē occulte ptinēt ad detractionē siue susurratōem. g° derisio nō est vitiū a p̄missis distinctum. Ꝓ hmōi pcta distinguūt ꝑm nocumenta que prio inferunt. sz p derisionē nō inferē aliud nocumentū primo q̃ in honore vel fama vel detrimēto amicitie. g° derisio non est pctm̄ distinctū a p̄missis Sed ōtra ē q̃ derisio fit ludo vn et illusio notat. nullum autē p̄missorū ludo agit sed serio. ergo derisio ab omibus p̄dictis differt Rñ° dd. q̃ sicut s̄ dictū est pcta verborum p̄cipue pensanda sunt ꝑm intencōem ferentis. ⁊ ideo ꝑm diuersa que quis intēdit cōtra aliū loquens hmōi pcta distinguunt. sicut autē aliquis quidando intendit auferiari honorem deprimere et detrahendo diminuere famam ⁊ susurrando tollere amicitiā. ita in irridendo aliquis intendit q̃ ille qui irridet erubescat. ⁊ qr hic finis est distinctus ab alijs. ideo etiam pctm̄ derisionis distinguit a p̄missis pctis. Ad j. g° dd. q̃ subsanatō et irrisio dueniūt in fine sz differunt in modo. qr irrisio fit ore id est verbo et cachinnis. subsanatō autem naso rugato. vt dicit glo. sup illud ps. qui habitat in celis irridebit eos. talis tn̄ differentia non diuersificat spēm. vtrūq̃ tn̄ differt a ōtumelia sic erubescentia a deho nōratōe. est enī erubescentia timor deho nōratōis. sic dam. dicit. Ad. ij. dd. q̃ d opere virtuoso aliquis apud alios et reuerentiam meret et famam et apud seipm bone ōscientie gl'am. ꝑm illud. ij. ad cor. j. gl'a nostra hoc est testimoniū ōscientie nrē. vñ ecōtrario de actu turpi ⁊ vitioso apud alios quidem tollit homis honor ⁊ fama. ⁊ ad hoc ōtumeliosus et detractor turpia de alio dicūt. apud seipm autē p turpia q̃ dicunt aliquis poit ōscientie gl'am p q̃ndam ōfusionē et erubescentiam. et ad hoc turpia dicit derisor. et sic patet q̃ derisor ōmunicat cū p̄dictis vicijs in materia differt antē in fine Ad. iij. dd q̃ securitas ōscientie et quies illius magnū bonū est. ꝑm illud. ecc. xv. secura mens q̃si iuge cōuiuiū. et ideo qui ōscientiā alicui? inquietat ōfundēdo ipsū aliqd spēale nocumtū ei infert. vñ derisio est pctm̄ spēale.